

ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ КОРЕКЦІЇ ЗНАНЬ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ

У статті розглянуто принципи та методи корекції знань учнів на уроках географії. Проаналізовано методи корекції, а також роль вчителя в цьому процесі та показники ефективності корекції в учнів.

Ключові слова: корекція знань, контроль знань, географія.

The article discusses the principles and methods of correcting students' knowledge in geography lessons. It analyzes correction methods, the role of the teacher in this process, and indicators of the effectiveness of correction in students.

Key words: knowledge correction, knowledge assessment, geography.

В сучасному світі, орієнтуватися в географічних аспектах стає все більше актуальною необхідністю. Знання про земну поверхню, її географічні особливості та взаємозв'язки між природними та соціальними процесами є важливими для розуміння подій на світовому етапі. Відомо, що знання учнів у сфері географії формуються на уроках цього предмету, і саме тому актуальним стає питання про принципи та методи корекції знань на уроках географії.

Географія, як навчальний предмет, постійно вдосконалюється та змінюється, оскільки світ теж знаходиться у стані постійного розвитку. Політичні, економічні, екологічні та соціокультурні події впливають на географічну картину світу, і це ставить перед вчителями завдання не тільки передавати основні знання, але й навчати учнів розуміти зміни та аналізувати глобальні тенденції.

Корекція знань - це процес виявлення, оцінки та виправлення недоліків, помилок та неправильних уявлень, які учні мають щодо певної теми або предмету. Корекція знань на уроках географії спрямована на покращення розуміння географічних явищ та понять, а також на підвищення рівня компетентності учнів у даній галузі науки.

Види корекції знань на уроках географії можуть включати [3, 7]:

1. *Оцінювальну корекцію*: оцінка рівня засвоєних знань за допомогою тестів, контрольних робіт, аналізу домашніх завдань тощо. Цей вид корекції дозволяє вчителю виявити слабкі місця учнів і надати їм додаткову допомогу.

2. *Методичну корекцію*: використання різних методів навчання та навчальних матеріалів для пояснення та уточнення певних аспектів географії. Може включати в себе додаткові пояснення, демонстрацію ілюстрацій або використання навчальних відеороликів.

3. *Індивідуальну корекцію*: спрямовану на виправлення особливих недоліків конкретного учня. Це може бути індивідуальні консультації,

робота зі спеціальними підручниками або інші індивідуалізовані методи навчання.

Методи корекції знань на уроках географії можуть включати:

1. Повторення та резюмування: використання повторення попереднього матеріалу для закріплення знань і створення бази для нового навчального матеріалу.

2. Активні методи навчання: включення учнів у діяльність, таку як дебати, проекти, екскурсії, що дозволяє їм застосовувати отримані знання на практиці.

3. Використання сучасних технологій: використання комп'ютерів, програмного забезпечення для географічного моделювання та географічних інформаційних систем для наглядного представлення матеріалу.

Засоби корекції знань можуть включати [1]:

- підручники та навчальні посібники: використання як основних, так і додаткових джерел інформації для покращення розуміння та засвоєння матеріалу.

- інтерактивні картки та географічні атласи: засоби для вивчення географічних об'єктів та взаємозв'язків.

- відеоматеріали та мультимедійні презентації: використання візуальних засобів для наглядного представлення інформації та підтримки навчання.

- онлайн-ресурси та веб-додатки: використання веб-сайтів, географічних додатків та інтерактивних ресурсів для поглибленого вивчення географії.

Зазначені принципи, методи та засоби корекції знань на уроках географії допомагають створити сприятливі умови для якісного навчання, розвитку критичного мислення та формування глибокого розуміння географічних явищ учнями.

Таким чином, питання корекції знань на уроках географії стає надзвичайно важливим і вимагає розробки ефективних принципів та методів, які допоможуть формувати у школярів глибоке розуміння географічних понять і явищ, а також розвивати їх критичне мислення і аналітичні навички. У даній статті ми розглянемо основні принципи та методи корекції знань на уроках географії та обговоримо їхню роль у формуванні компетентної географічної освіти [4].

Роль вчителя в процесі корекції знань на уроках географії є надзвичайно важливою та впливовою. Вчителеві доводиться виступати як основний керівник навчання, ментор і фасилітатор, сприяючи формуванню компетентності учнів у галузі географії. Ось деякі ключові аспекти ролі вчителя при корекції знань:

1. Діагностика недоліків: вчитель повинен активно виявляти недоліки та неправильні уявлення учнів щодо географічних понять і явищ. Це може включати аналіз письмових робіт, тестів, усних відповідей та інших завдань.

2. Індивідуалізація підходу: вчитель має розуміти, що кожен учень унікальний, і враховувати індивідуальні особливості кожного з них. Важливо надавати додаткову допомогу саме тим учням, які її потребують.

3. Створення сприятливого навчального середовища: вчитель повинен створювати навчальну атмосферу, в якій учні відчують комфорт та можливість задавати питання, виражати свої думки і співпрацювати з іншими.

4. Застосування різноманітних методів: використовуючи різні методи навчання, вчитель може підібрати той, який найкраще допоможе учню зрозуміти матеріал. Це може бути пояснення, вправи, групова робота, демонстрація тощо.

5. Посилення мотивації: Вчитель має бути вмілим мотиватором. Заохочення та підтримка можуть значно підвищити інтерес учнів до географії і мотивувати їх до подальшого вивчення предмету [2, 5].

Ефективність різних форм корекції знань на уроках географії може бути різною залежно від індивідуальних потреб учнів. Додаткові індивідуальні консультації корисні для учнів, які мають серйозні недоліки або потребують додаткового часу для розуміння матеріалу. Вона дозволяє вчителю зосередитися на конкретних проблемах кожного учня. Групова робота може бути ефективною для учнів, які вчать краще в колективному середовищі. Вона дозволяє обмінюватися знаннями та взаємною підтримкою між учнями. Використання інтерактивних технологій для технологічно обізнаних учнів може бути дуже ефективним. Віртуальні ресурси та інтерактивні додатки можуть робити навчання більш захопливим і доступним. Додаткові завдання і проекти для обдарованих учнів корекція може включати додаткові завдання та проекти, які стимулюють розвиток їхніх географічних навичок та дослідницьких здібностей. Портфоліо навчання - збір та оцінка робіт, створених учнем протягом навчального року, може бути корисною формою корекції для багатьох учнів.

Таким чином, питання корекції знань на уроках географії стає надзвичайно важливим і вимагає розробки ефективних принципів та методів, які допоможуть формувати у школярів глибоке розуміння географічних понять і явищ, а також розвивати їх критичне мислення і аналітичні навички.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гільберг Т. Г. Завдання для оцінювання досягнень учнів з географії. Фізична географія України. 8 клас. // Т. Г. Гільберг, Г. В. Думанська – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2001. – 148 с.

2. Ковальова К. І. Методика використання комп'ютерно-орієнтованих засобів у процесі вивчення фізичної географії у загальноосвітній школі. дис... канд. пед. наук: 13.00.02. АПН України, Інститут педагогіки. Київ. 2005. 292 с.

3. Локшина О. І. Моніторинг якості освіти: світовий досвід Педагогіка і психологія. 2003. № 1. С. 108–116.

4. Мальчикова Д.С., Молікевич Р.С., Саф'яник І.С. Імітаційні та ігрові STEM-технології і практики на уроках природничо-математичного циклу. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: географічні науки. Херсон, 2021. №14. С. 79-86. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2021-14-9>

5. Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О., Молікевич Р.С., Войтюк О.В. Інтерактивне навчання і ресурси інформаційно-комунікаційних технологій у географічній освіті. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: географічні науки. Херсон, 2021. №15. С. 77-85. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2021-15-8>

6. Молікевич Р.С. Ієрархічний підхід до суспільно-географічного визначення змісту категорії «медико-демографічна ситуація»/ Р.С. Молікевич // Часопис соціально-економічної географії. Харків. 2015. №18(1). С. 170 – 177.

7. Назаренко, Т. Г. Методика навчання географії в профільній школі: теорія і практика. Монографія. 2013. Київ. Педагогічна думка. 230с.

Науковий керівник кандидат географічних наук, доцент Молікевич Р.С.